

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: **Vinařství Noemi s.r.o.**, IČO 29358981
sídlem Pod Břehy 1139/81, 691 06 Velké Pavlovice
zastoupený advokátem JUDr. Vojtěchem Mihalíkem
sídlem Brněnská 154/32, 692 01 Mikulov

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**
sídlem Květná 15, 603 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2016, č. j. SZPI/AA765-46/2016,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně (dále jen „správní orgán prvního

stupně“ či „SZPI“) ze dne 24. 3. 2016, č. j. SZPI/AA765-40/2016, a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byla žalobci uložena pokuta ve výši 600 000 Kč a povinnost nahradit náklady laboratorního rozboru ve výši 46 910 Kč a náklady řízení ve výši 1 000 Kč za spáchání správních deliktů podle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), kterých se dopustil tím, že z provozovny umístěné na adrese Zábrdovická 25/2, Brno:

1) dne 15. 4. 2015 uvedl na trh formou prodeje odběrateli Pastra s.r.o. se sídlem Zábrdovická 25/2, Brno, víno označené jako Traminer víno bílé, alk. 12% obj., polosladké, z. p. Moldávie, č. š. N-146/15D, v celkovém množství 11 180 litrů, které dle posudku a protokolu o zkoušce nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (EHS) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, v platném znění (dále jen „nařízení EU č. 1308/2013“), když v něm byl laboratorním rozbohem prokázán přídavek vody ve výši 90 % obj., a předmětné víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení č. 1308/2013, jeho uvedením na trh žalobce porušil čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení,

2) dne 29. 4. 2015 uvedl na trh formou prodeje odběrateli Pastra s.r.o. se sídlem Zábrdovická 25/2, Brno, víno označené jako Pinot Gris, víno bílé, suché, alk. 11,5 % obj., z. p. Moldávie, č. š. N-0181/15, v celkovém množství 12 610 litrů, které dle posudku a protokolu o zkoušce nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení EU č. 1308/2013, když v něm byl laboratorním rozbohem prokázán přídavek vody ve výši 88 % obj., a předmětné víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení č. 1308/2013, jeho uvedením na trh žalobce porušil čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení,

3) dne 29. 4. 2015 uvedl na trh formou prodeje odběrateli Pastra s.r.o. se sídlem Zábrdovická 25/2, Brno, víno označené jako Traminer víno bílé, alk. 12 % obj., polosladké, z. p. Moldávie, č. š. N-0182/15D, v celkovém množství 11 570 litrů, které dle posudku a protokolu o zkoušce nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení EU č. 1308/2013, když v něm byl laboratorním rozbohem prokázán přídavek vody ve výši 79 % obj., a předmětné víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení č. 1308/2013, jeho uvedením na trh žalobce porušil čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení,

4) dne 28. 4. 2015 uvedl na trh formou prodeje odběrateli Pastra s.r.o. se sídlem Zábrdovická 25/2, Brno, víno označené jako Traminer víno bílé, alk. 12 % obj., polosladké, z. p. Moldávie, č. š. N-0180/15, v celkovém množství 23 995 litrů, které dle posudku a protokolu o zkoušce nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení EU č. 1308/2013, když v něm byl laboratorním rozbohem prokázán přídavek vody ve výši 79 % obj., a předmětné víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení č. 1308/2013, jeho uvedením na trh žalobce porušil čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení,

5) dne 19. 5. 2015 uvedl na trh formou prodeje odběrateli Pastra s.r.o. se sídlem Zábrdovická 25/2, Brno, víno označené jako Pinot Gris, víno bílé, polosuché, alk. 12 %

obj., z. p. Moldávie, č. š. N-0197/15, v celkovém množství 11 071 litrů, které dle posudku a protokolu o zkoušce

a) nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení EU č. 1308/2013, když v něm byl laboratorním rozbořem prokázán přídavek vody ve výši 66 % obj.,

b) ve znaku ethanol z přidaného cukru nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze č. VIII, části I, oddílu A, bodu 2 písm. a) nařízení EU č. 1308/2013, když v něm laboratorní rozbor prokázal ethanol z přidaného cukru ve výši 6,82 % obj., přičemž příloha č. VIII, část I, oddíl A, bod 2 písm. a) nařízení EU č. 1308/2013 povoluje maximálně 3 % objemová ve vinařské zóně A uvedené v dodatku I přílohy VII bodu 1 nařízení EU č. 1308/2013,

a předmětné víno tak nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení č. 1308/2013, jeho uvedením na trh žalobce porušil čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení.

2. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že v projednávané věci bylo laboratorními rozbořy prokázáno, že na trh byly uvedeny produkty, které nevyhověly požadavku stanovenému v příloze VIII, části II, oddílu A, bodu 1 nařízení č. 1308/2013. V nevyhovujících produktech se vyskytovalo procentuálně vyjádřené množství vody jiného původu než z hroznů révy vinné – tzv. exogenní voda, jejíž přídavek není v produktech révy vinné povolen. Žalovaný se neztotožnil s názorem, že žalobce tím, že spoléhal na doklady VI I 1, aniž se pokusil provést laboratorní rozbor u dodaného vína, postupoval s náležitou péčí. Přístup žalobce tak žalovaný neshledal aktivním. Z výsledků laboratorních rozbořů provedených akreditovanou laboratoří SZPI na základě akreditovaných metod vyplývají analytické hodnoty, ze kterých je zřejmé, že předmětné produkty uváděné na trh žalobcem byly podrobeny nepovoleným enologickým postupům, a proto je nelze uvést na trh. Ohledně seznamování žalobce s výsledky laboratorních rozbořů žalovaný uvedl, že nevyhovující výsledky laboratorních rozbořů byly s žalobcem projednávány v rámci možností co nejdříve po provedení těchto rozbořů. Žalovaný nesouhlasil s návrhem žalobce, že měl v dílčím posudku žalobce informovat o tom, že vína jsou nevyhovující, jelikož takový postup nemá oporu v zákoně. K námitce související s kontrolovaným vínem bílým, Traminer, č. š. N-0180/15, kdy SZPI u téhož vína dospěla u vzorku odebraného dne 29. 4. 2015 k jiným zjištěním než při odběru provedeném dne 21. 5. 2015, žalovaný uvedl, že vzorek vína byl odebrán při kontrole vinotéky dne 21. 5. 2015 z 50 l KEG sudu, přičemž s KEG sudy je možné snadno manipulovat. Mohlo tedy dojít k záměně vína v KEG sudech a ve vinárně mohlo být vzorkováno jiné víno, než ze kterého byl odebrán vzorek u žalobce. Tomu odpovídají i rozdílné analytické hodnoty obou vzorků. Žalovaný se neztotožnil ani s argumentací, že tím, kdo nepovolené postupy prováděl, nebyl žalobce, ale výrobce vína – společnost IM LION-GRI SRL z Moldavska. Uvedl, že v řízení bylo prokázáno, že žalobce uvedl na trh předmětné nevyhovující vína a tím se dopustil správního deliktu podle ust. § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství. Skutečnost, kdo nevyhovující produkty vyrobil, přitom není relevantní. Závěrem žalovaný konstatoval, že odpovědnost žalobce jako provozovatele potravinářského podniku je koncipována jako objektivní, tedy za výsledek. Připustil, že i přes objektivní odpovědnost existuje možnost se liberovat, ale v případě žalobce liberační

důvody naplněny nebyly. Žalovaný se se správním orgánem prvního stupně ztotožnil i ohledně výše uložené pokuty.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě žalobce navrhl soudu, aby rozhodnutí žalovaného zrušil a aby žalovanému uložil povinnost zaplatit mu náhradu nákladů řízení. Pro případ, že by soud nepřistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, žalobce navrhl, aby soud upustil od uložení sankce, případně aby tato byla snížena dle uvážení soudu.
4. Žalobce má za to, že nesprávnost napadeného rozhodnutí je založena zejména na třech základních skutečnostech – správní orgán se nedostatečně vypořádal s tím, zda-li je odpovědnost za správní delikt objektivní nebo subjektivní. Žalobce má za to, že se jedná o odpovědnost subjektivní, kdy vůbec nebylo zkoumáno zavinění na straně žalobce. I pokud by odpovědnost za správní delikt byla objektivní, žalovaný podle žalobce nesprávně posoudil liberační důvod spočívající ve vynaložení úsilí, které bylo možno po žalobci požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Konečně žalobce namítal, že zjištění správního deliktu je založeno na laboratorních rozborech, které však jsou nekvalitní, nepodložené a nepřezkoumatelné.
5. Předně žalobce zdůraznil, že víno bylo vyrobeno v Moldavsku a následně bylo dopraveno na území České republiky. Žalobce dostal požadavků právních předpisů, jelikož obchodoval pouze s vínem, jehož bezvadnost byla potvrzena dokumentem schváleným Evropskou unií [doklad V I 1 ve smyslu Nařízení Komise (ES) č. 555/2008 ze dne 27. června 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína (dále jen „nařízení ES č. 555/2008“); dále jen „doklad V I 1“]. Tento dokument obsahuje laboratorní rozbor vína prokazující jeho základní kvalitativní vlastnosti, a potvrzení Evropskou unií schváleného a autorizovaného státního orgánu země vývozu, že dané víno odpovídá definicím nebo kategoriím výrobků z révy vinné přijatým Evropským společenstvím a bylo vyrobeno za použití enologických postupů doporučených a zveřejněných OIV. Žalobce měl při nákupu vína k dispozici tyto doklady, které jednoznačně poukazovaly na bezvadnost dodávaného vína. Tyto doklady nebyly soukromoprávní aktivitou výrobce vína, ale dokumentem, který byl požadován právními předpisy EU a potvrzen státním orgánem země výroby vína. Tento institut měl evidentně za účel usnadnit obchod s vínem mezi Moldavskem a zeměmi EU, a to za současné ochrany kvality dováženého vína. Z provedeného správního řízení podle žalobce vyplývá, že je trestán za to, že jednal v souladu s nařízením vydaným EU. Pokud by totiž toto nařízení neexistovalo, žalobce by víno pocházející z Moldavska vůbec neodebral, neboť by nebylo opatřeno potvrzením o jeho bezvadnosti a výsledky laboratorního rozboru. Žalobce nesouhlasí s názorem, že pouze pasivně spoléhal na správnost údajů uvedených v předmětném dokumentu. Žalobce nespolehal, avšak jednal aktivně a v souladu s právním řádem, přičemž má za to, že daný institut je jednáním odpovídajícím náležité péči. Žalobce připouští, že samozřejmě mohl při obchodování s vínem učinit více, otázkou však je, zda je možné toto po žalobci spravedlivě požadovat za situace, kdy žalobce s vínem obchodoval zcela dle požadavků EU. Žalobce má za to, že sankcí by měl být postižen Moldavský stát a moldavští producenti vína, nikoli subjekt,

který jednal s důvěrou ve státní orgán, jehož důvěryhodnost a nezpochybnitelnost deklarovala EU.

6. Žalobce poukázal na skutečnost, že testování vína za účelem jeho laboratorní kontroly provádí na území ČR zásadně žalovaný, jiné laboratoře k tomu nejsou uzpůsobeny a akreditovány, zasílání vzorků do zahraničí (např. Francie) je přitom časově velmi náročné a nákladné. Otázkou zůstává, zda by takovým testům žalovaný důvěřoval a jak by se k nim stavěl. Náklady na provedení laboratorních testů činí dle žalovaného 46 910 Kč, což je náklad, který tento způsob podnikání zásadně omezuje.
7. Za zásadní žalobce považuje, že osoba, od které víno zakoupil, byla s výsledky laboratorních testů seznámena i po uplynutí 2 měsíců po odebrání vzorků. Je přitom obecně známo, že výsledky rozborů zná žalovaný poměrně brzo po zahájení rozboru. Žalovaný mohl podle názoru žalobce v dílčím posudku informovat žalobce, že víno není souladné s právním řádem a ochránit tak spotřebitele. Žalobce je jinými slovy přesvědčen, že k „ohrožení spotřebitelů“ v daném případě přistoupila sama SZPI svým laxním postupem. Po žalobci nelze spravedlivě požadovat, aby měl víno uskladněno po celou dobu mezi odebráním vzorků a seznámením s výsledky laboratorního rozboru, když tato povinnost není uložena všem účastníkům trhu. V této době by navíc mohlo dojít ke znehodnocení vína a k růstu nákladů za jeho ošetření. Žalobce zdůraznil, že vadnost vína nemohla být zjištěna na základě senzorických a chuťových vlastností, neboť v těchto ohledech bylo víno zcela v pořádku.
8. Žalobce dále namítal, že žalovaný se chybně vypořádal s otázkou odpovědnosti na straně žalobce, když konstatoval odpovědnost objektivní. Objektivní odpovědnost musí stanovit výslovně právní předpis, což se v tomto případě nestalo. Subsidiárně použitelným předpisem v případě správního trestání je zákon č. 200/1990 b., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), který za základní znak odpovědnosti stanovuje zavinění. Pokud by odpovědnost žalobce byla skutečně objektivní, je třeba tento závěr řádně odůvodnit. V opačném případě se jedná o odpovědnost subjektivní s nutností zkoumání formy zavinění, k čemuž ze strany žalovaného nedošlo. I pokud by odpovědnost žalobce byla posuzována jako objektivní, žalobce se z odpovědnosti liberoval, jelikož vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti nevzniklo, když jednal dle právního řádu a kvalitu a nezávadnost nechal zkontrolovat zprostředkovaně státním orgánem autorizovaným EU.
9. V další části žaloby žalobce zpochybňuje průkaznost laboratorních testů provedených správním orgánem prvního stupně odkazem na testování vzorků téhož vína odebraných v různých místech působení kontrolovaného subjektu, přičemž u každého vzorku správní orgán dospěl k jinému zjištění. Dle vzorku odebraného dne 29. 4. 2015 měl činit přídavek vody 79 %, zatímco dle vína odebraného dne 21. 5. 2015 u zákazníka žalobce (ve vinotéce) byl zjištěn přídavek vody pouze 41 %. Jednalo se přitom v obou případech o totéž víno – Traminer, č. š. 180/15. Dle žalobce je otázkou, jakým způsobem SZPI dospěla k takto rozlišným zjištěním. Jako možnost se nabízí, že laboratorní testy prováděné SZPI nejsou kvalitní, ale jsou chybné a nepřesné. Tento nedostatek nelze zhojit prohlášením, že laboratoř, která provádí rozbor, je akreditovaná, a tudíž výsledky jejího zkoumání musí být správné. Za nesmyslnou považuje soud argumentaci žalovaného, že v nadepsaném případě se muselo jednat o jiné víno.

10. Žalobce namítal, že žalovaný nebyl schopen vysvětlit, co znamená údaj o přítomnosti vody ve víně. V případě přítomnosti 90 % vody ve víně je nemožné, aby žalovaným zároveň nebyly rozporovány senzorické vlastnosti vína, přičemž by zároveň obsah alkoholu a další hodnoty byly v pořádku. Žalobce zdůraznil, že voda se ve víně nachází zcela přirozeně, přičemž žalovaný neodůvodnil, jakým způsobem bylo zjištěno, že se nejedná o vodu fyziologickou, ale uměle přidanou. S ohledem na to, že přídavek vody by byl poznat na vlastnostech vína, a že víno vodu přirozeně obsahuje, je evidentní, že tato voda pochází již z výroby vína.
11. Žalobce se neztotožnil s tím, jakým způsobem žalovaný vypořádal tutéž námitku uplatněnou již ve správním řízení. Neobstojí tvrzení žalovaného, že přídavek vody a nadlimitní množství etanolu z přidaného cukru se zjišťuje porovnáním s údaji v databázi zpracované společností Eurofins, která k tomu má být certifikována, jelikož jedinou „certifikací“ této databáze je dopis ze dne 25. 8. 2006, který nemůže o správnosti údajů, ze kterých SZPI čerpá, cokoliv dokládat. Dle žalobce nelze očekávat, že by vlastník komerčního produktu, který je prodáván třetím osobám, sdělil, že dle jeho názoru nabízená databáze není spolehlivá. Žalobce má za to, že s ohledem na výši uložené pokuty mu mělo být osvětleno, jaké údaje jsou do předmětné databáze zahrnuty. Tím, že tyto údaje jsou drženy správním orgánem v tajnosti, má žalobce jednak omezené možnosti obrany proti rozhodnutí žalovaného, a jednak rozhodnutí není přezkoumatelné, neboť nejsou známy údaje o vínech, se kterými byla vína obchodovaná žalobcem porovnávána. Žalovaný sice zmiňuje, že v databázi Eurofins je 13 000 vzorků vína, pro posouzení věci je však podstatná informace o množství moldavských vín odpovídající odrůdy, oblasti a ročníku. Za tímto účelem byl žalovaný požádán o sdělení informací o moldavských vínech, tato žádost však byla odmítnuta. Rovněž žádost ve vztahu k množství moldavských vín byla odmítnuta, a to s tím, že žalovaný neví, z čeho se databáze, která mu slouží k porovnání kontrolovaných vín a k určení jejich kvality, skládá. Od samotné společnosti Eurofins žalobce získal informaci, že v databázi je méně než 50 moldavských vín. Bylo by tak podle žalobce velkou náhodou, pokud by se v databázi nacházel alespoň jeden vzorek od každého kontrolovaného vína. Lze se tedy domnívat, že SZPI neměla s čím srovnávat, a pokud neměla dostatečně reprezentativní výběr vzorků, nemohla dospět k relevantním výsledkům. Tvrzení o provádění rozborů mohou být potvrzena výsledkem osob, které prováděly tyto rozborů (Mgr. J. K., Ph.D., Mgr. P. S., Ph.D., Ing. D. V.).

III. Vyjádření žalovaného k žalobě, replika žalobce a další vyjádření účastníků

12. Ve vyjádření k žalobě žalovaný předně uvedl, že žalobce uplatňuje totožné námitky jako v odvolání. K námitce týkající se liberačního důvodu spočívajícího v doložení dokladu V I 1 žalovaný odkázal na body Ad 2), Ad 3) a Ad 6) napadeného rozhodnutí. Za spekulativní považuje úvahy o tom, že ze skutečnosti, že vína dovážená z Moldavska nepodléhají kvótám, a že při dovozu těchto vín byl zaveden systém dokladů V I 1, měl vyplývat závěr o tom, že je žádoucí, aby moldavské víno bylo obchodováno jako kvalitní obchodní artikl na trhu EU. Vína dovážená na území EU z Moldavska jsou v poslední době naopak považována za problematickou komoditu. Z výsledků laboratorních rozborů provedených akreditovanou laboratoří SZPI je zřejmé, že i po zavedení dokladu V I 1 nelze na pravdivost údajů v něm uvedených zcela spoléhat. Je pravda, že tyto doklady obsahují zprávu o analytických znacích dováženého produktu, nezachycují však laboratorní analýzy či jejich výsledky. Žalovaný setrvává na závěru, že žalobce pouze pasivně spoléhal na

správnost údajů uvedených v dokladu V I 1 a na bezvadnost obchodovatelných produktů a sám žádnou aktivitu k ověření analytických znaků produktů neuskutečnil. Za stavu, kdy kontrolovaná osoba obchoduje s víny v tak velkých objemech jako žalobce, přičemž pouze spoléhá na to, co je uvedeno v dokladech V I 1, aniž by provedla laboratorní rozbor, nelze souhlasit s názorem, že by se žalobce ze své odpovědnosti vyvinil ve smyslu ust. § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství. Žalovaný zdůraznil, že pro posouzení věci není relevantní, kdo nevyhovující víno vyrobil, ale je relevantní, že nevyhovující víno bylo žalobcem uvedeno na trh v rozporu s čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení č. 1308/2013. K námitkám týkajících se nákladnosti laboratorních testů a seznámení se s výsledky testování žalovaný odkázal na body Ad 3) a Ad 4) napadeného rozhodnutí. K provádění rozborů uvedl, že tyto rozborů musí být provedeny s potřebnou akreditací, přičemž není rozhodující, zda se jedná o tuzemskou nebo zahraniční laboratoř. Na SZPI přitom není, aby hodnotil dostupnost nebo nákladnost těchto rozborů. V daném případě se jedná o desítky tisíc litrů vína, takže provedení byť nákladných rozborů se žalovanému nejeví jako přehnaný požadavek. Prodlení mezi odběrem vzorků a seznámení žalobce s výsledky rozborů nelze dle žalovaného zkrátit žalobcem navrženým postupem, neboť nelze vyvozovat závěry předtím, než proběhnou zkoušky v laboratoři. Ohledně nemožnosti rozpoznat vady vín na základě senzorických vlastností žalovaný uvedl, že konstatované nedostatky byly zjistitelné pouze laboratorním rozbořem, což však žalobce nezbavuje jeho odpovědnosti. K námitce týkající se odpovědnosti za správní delikt žalovaný odkázal na bod Ad 7) napadeného rozhodnutí, kde se s touto námitkou vypořádal. Co se týče námitek zpochybňujících kvalitu prováděných rozborů, žalovaný odkázal na bod Ad 1) a Ad 5) napadeného rozhodnutí. K žalobcem uvedenému příkladu, na němž ilustroval chyby a nedostatky rozborů, žalovaný uvedl, že není pravda, že by se kromě přídavku vody jednalo ve všech dalších znacích o totožné víno. Vzhledem k rozcházejícím se analytickým hodnotám obou vzorků je podle žalovaného nepravděpodobné, že víno uváděné do oběhu ve vinotéce bylo totožné s tím, které bylo odebráno v provozovně obchodníka. Jednalo se o vzorek odebraný z KEG sudu, se kterým je možné snadno manipulovat, mohlo tedy dojít k záměně vína. Způsob, jakým je zjišťován nepovolený přídavek vody popsal obsáhle správní orgán prvního stupně i žalovaný. K námitce, v níž žalobce zpochybnil osvědčení o certifikaci, o kterou SZPI opírá využívání databáze Eurofins, žalovaný uvedl, že Odbor zkušenosti laboratoře inspektorátu SZPI v Brně, který rozborů prováděl, je zkušební laboratoř akreditovanou národním akreditačním orgánem (Český institut pro akreditaci, o.p.s., dále jen „ČIA“), a rovněž použitá metoda (SZPI 4903) je řádně akreditována. Ačkoli žalobce znevažuje certifikaci databáze Eurofins, žalovaný uvedl, že tento dokument v návaznosti na francouzský akreditační orgán Cofrac uznává i ČIA. Argumentace žalobce o nedostatečném počtu vzorků moldavských vín nesvědčí o hlubší orientaci v problematice analýzy stabilních izotopů a metody vyhodnocování přídavku vody do vín. Moldavsko je z pohledu rozptylu přirozených izotopových hodnot velice malou, homogenní a klimaticky stabilní zemí, ve které rozdílné klimatické podmínky hrají jen minimální roli. Vyhodnocení přídavku vody pak není prováděno na základě porovnání s konkrétním vzorkem, ale s rozptylem přirozených izotopových hodnot celé země na zvolené hladině statistické významnosti. Žalovanému je známo, že žalobce se domáhal v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím určitých informací týkajících se databáze Eurofins, tyto žádosti však byly odmítnuty. Žalobci bylo sděleno, že majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského vykonává společnost Eurofins Scientific S.A.

Žalovaný zdůrazňuje, že počet moldavských vín, ze kterých jsou data v databázi zanesena, nelze reálně z daného systému extrahovat, žalovaný tak fakticky požadovanou informací nedisponuje. Žalovaný uzavřel, že autenticitu a spolehlivost celého produktu garantuje společnost Eurofins, akreditovaná národním akreditačním orgánem Francouzské republiky Cofrac. Tato databáze tak poskytuje dostatečně spolehlivá a relevantní data pro potřeby úředních kontrol SZPI jako orgánu dozoru v oblasti vinařství. Provedení výsledku osob, které v laboratoři prováděly rozbor, tak žalovaný považuje za nadbytečné.

13. Žalovaný žádnou ze žalobních námitek nepovažuje za důvodnou pro vyhovění návrhu na zrušení rozhodnutí, popř. upuštění od uložení sankce, rovněž neshledal důvod pro moderaci uložení pokuty. Proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
14. V reakci na vyjádření žalovaného byla soudu dne 4. 6. 2017 doručena replika žalobce, v níž tento v zásadě setrval na argumentaci uplatněné v žalobě. Zdůraznil, že odebral víno, které akreditovanou laboratoří bylo prověřeno, a že státní orgán, který byl autorizován a k tomu pověřen orgány EU, potvrdil, že víno bylo vyrobeno v souladu se schválenými a všeobecně přijímanými enologickými postupy. Žalobce tedy obchodoval s vínem, jehož nezávadnost byla posouzena dvěma různými způsoby (laboratorním rozбором a prohlášením autorizovaného orgánu). Žalobce má za to, že problematičnost textu uvedeného v osvědčení nemůže být kladena k jeho tíži. Pokud je institut nedokonalý, má se sám žalovaný postarat o jeho nápravu. Co se týče délky doby provádění laboratorních rozborů a seznámení s jejich výsledky, žalobce připouští, že byl s výsledky seznamován nedlouho poté, co SZPI laboratorní zkoumání skončila, trvá však na tom, že o vadách vína SZPI věděla nepoměrně dříve. Tuto skutečnost dokládají slova pronesená ministrem zemědělství M. J. v rámci 44. schůze Poslanecké sněmovny, v rámci které byla projednávána novela zákona o vinohradnictví a vinařství. Ministr hovořil o tom, že v rámci dnů je možno zjistit, zda-li je víno vyrobeno v souladu s právními předpisy či nikoliv, lze tedy mít za to, že tato tvrzení jsou správná a pravdivá. Pokud by SZPI seznámila žalobce s dílčími výsledky, žalobce by dále víno neprodával a nedošlo by k jakémukoli ohrožení spotřebitelů. Pokud by SZPI seznámila s prvotním předpokladem, zda je víno vadné či nikoliv, již po několika dnech, odběratelé by neměli problém počkat s prodejem vína a nemohlo by dojít k jakémukoli dopadu na spotřebitele. Kromě výsledku M. J. žalobce navrhl rovněž předložení laboratorních deníků, ve kterých by mělo být uvedeno, kdy byl který konkrétní výsledek rozboru zjištěn. Žalobce trvá i na pochybách ohledně kvality provedených laboratorních rozborů. Žalobce do řízení založil důkaz, ze kterého vyplývají pochybnosti o správnosti provádění laboratorních rozborů. Pokud žalovaný poukázal na rozdílné hodnoty ostatních aspektů vín, opomněl doplnit, že např. u obsahu alkoholu je tolerance měření 0,2 %, v rámci níž tedy bylo dosaženo u obou vín totožných výsledků. Za nesmyslnou považuje žalobce argumentaci žalovaného, že se jednalo v obou případech o rozdílné víno. Obě vína byla totiž přezkoumávána jako vína původem z Moldávie, pokud by se však jednalo o víno např. s původem ze Španělska, jeho porovnáním s údaji týkajícími se moldavských vín by musela SZPI dospět k nesprávným výsledkům. Žalobce trvá na tom, aby postup SZPI byl přezkoumán odborníky. Dle žalobce je zásadní se dozvědět, s jakým počtem vzorků a s jakými konkrétními víny byla kontrolována vína porovnávána. Vzhledem k tomu, že i opakovaná žádost o informace byla odmítnuta, je zřejmé, že žalovaný potvrdil rozhodnutí, kterým byla žalobci uložena vysoká pokuta, aniž by tušil, jakým způsobem k výsledkům laboratorních rozborů dospěl.

Pokud je možné, že je v databázi např. jen jedno moldavské víno, výsledek takového rozboru nemůže být brán v potaz. Za účelem zjištění, jaké množství vzorků vína z Moldávie se v databázi nachází, žalobce navrhl výslech autora dopisu, kterým bylo potvrzeno, že se jedná o méně než 50 vzorků. Žalobce připomněl, že mu bylo českými zástupci společnosti Eurofins sděleno, že na základě jejich databáze a metody jsou schopni shledat znaky, které indikují, že do vína byla přidána voda a glycerol, či že se zde nachází etanol z přidaného cukru, nejsou však schopni posoudit, o jaké množství se jedná. Z toho vyplývá, že zjištění SZPI jsou nespolehlivá a vadná.

15. Žalovaný reagoval na repliku žalobce vyjádřením ze dne 13. 7. 2017. Setrvává na závěru, že subjekt uvádějící do oběhu víno nemůže rezignovat na vlastní kontrolu nezávadnosti. Za situace, kdy žalobce žádné úsilí ve smyslu úsilí nad rámec zákonné povinnosti k zabránění protiprávního stavu nevynaložil, je bezpředmětné se zabývat tím, jakou míru úsilí by bylo možné požadovat a jakou nikoli. Doklad V I 1 sice obsahuje osvědčení o tom, že výrobek odpovídá definicím přijatým na komunitární úrovni a byl vyroben za použití enologických postupů doporučených a zveřejněných organizací OIV, neobsahuje však bližší specifikaci toho, na základě jakých analýz byl tento závěr učiněn. Není nepravděpodobné, že analýza přidané vody, glycerolu a přítomnosti etanolu z přidaného cukru nebyla v daném případě v Moldavsku prováděna. Žalovaný trvá na tom, že žalobce byl s výsledky jednotlivých rozborů seznámen v adekvátním čase. Provádět jako důkaz laboratorní deníky považuje žalovaný za bezpředmětné a za absurdní považuje návrh na výslech ministra zemědělství J. Ohledně kvality prováděných rozborů žalovaný trvá na tom, že argumentace žalobce, že kromě přídavku vody se jednalo o zcela totožné víno, se nezakládá na pravdě. Žalovaný se ohrazuje proti opakovanému zpochybňování přesnosti a spolehlivosti prováděných metod. Trvá rovněž na svém tvrzení, že Moldavsko je z pohledu rozptylu izotopových hodnot velice kompaktní území, a to s ohledem na geografickou polohu, celkovou velikost území, homogenní charakter krajiny, absenci hor a vzájemnou návaznost vinařských oblastí tvořících jeden celek. Tvrzení, že hodnoty se mohou výrazně lišit i na sousedních pozemcích, nelze dle žalovaného přisvědčit. Vína mají vzájemně si odpovídající hodnoty na čtvercích cca 150x150 km. Výsledky získané na zkoumaných vzorcích v rámci laboratorní zkoušky nejsou nikdy porovnávány s konkrétními databázovými vzorky a naměřené výsledky jsou vyhodnocovány v interpretačním modulu EUODIAG pomocí celkového rozptylu přirozených izotopových hodnot vín původem z Moldavska. Databáze vzorků vín tvoří celek, ve kterém jsou jednotlivé země zastoupeny formou statistických hodnot, ze kterých není zřejmé, z kolika moldavských vín jsou vytvořeny. Z hlediska SZPI se tedy jedná o neexistující informaci. Žalovaný dále podrobněji popsal princip metody zjištění množství přidané vody, popř. přidaného cukru, kdy uvedl, že se tak děje ve dvousložkové, resp. tříložkové směsi.
16. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce další replikou ze dne 7. 8. 2017, kde žalobce v zásadě zopakoval již dříve uvedené argumenty. K tomu dodal, že skutečnost, že žalovaný mohl vědět o případných vadách ve víně dříve, než s výsledky seznámil žalobce, může dosvědčit i bývalý zaměstnanec žalovaného J. S. Výslech ministra J. nepovažuje žalobce za nijak absurdní. Ministerstvo zemědělství je osobou řídící žalovaného, tudíž by navrhovaný svědek o její činnosti měl mít náležité informace a jeho tvrzení jistě nebylo jen politickým prohlášením. Ke kvalitě provedených rozborů žalobce dodal, že z vyjádření žalovaného vyplývá, že izotopové hodnoty cukru, resp. vody v hroznech révy vinné vzešlé v různých

oblastech musí být velice rozdílné, a to pro rozličnost rozhodných podmínek. Pro uvedenou rozličnost je třeba, aby byl v databázi zahrnut dostatečný počet vzorků, přičemž počet menší než 50 je s ohledem na mnoho aspektů, které hodnoty ovlivňují, nedostatečný. Jako důkaz žalobce navrhl provést znalecký posudek nebo odborné vyjádření analyzující postup SZPI a jí prováděných laboratorních rozborů.

17. Žalovaný ve svém dalším vyjádření ze dne 20. 2. 2018 předně odkázal na svá předchozí vyjádření. K úvahám žalobce ve vztahu ke kvalitě prováděných laboratorních rozborů žalovaný doplnil, že žalobce záměrně poukázal pouze na stanovení hodnot obsahu alkoholu, přitom však účelově přehlíží např. analýzu cukrů, kdy víno odebrané jako první na časové ose obsahovalo vyšší koncentrace cukrů než víno odebrané jako druhé. Vzhledem k rozdílnosti analytických hodnot obou vzorků a logickým souvislostem odběru vzorků je prokázáno, že uvedená vína nebyla totožná. Vzhledem k tomu, že předmětná vína měla jako zemi původu uvedenou Moldávii, byla logicky porovnávána v databázi Eurofins s víny moldavskými. K tvrzení žalobce, že společnost Eurofins neumí určit konkrétní množství přídavku vody a cukru do vína, žalovaný uvedl, že SZPI si u této společnosti koupila pouze databázi rozptylů izotopových hodnot autentických vín, nikoli metody samotné. K námitce, že celkový postup SZPI by měl být přezkoumán odborníky, žalovaný uvedl, že akreditované zkušební postupy SZPI jsou přezkoumávány nezávislými odborníky z Českého institutu pro akreditaci zcela pravidelně během akreditačních auditů. Žalovaný připustil, že izotopové hodnoty cukrů a vody u vinné révy jsou v různých oblastech odlišné a jsou závislé na různých podmínkách, avšak nenabývají tak zásadních rozdílů, jak si představuje žalobce. Pro Moldavsko, které je malou a klimaticky kompaktní zemí, pro kontrolu přidané vody a cukru postačí několik desítek vzorků pro postihnutí rozptylu izotopových hodnot. Žalovaný poukázal na to, že správnost postupu SZPI při provádění laboratorních rozborů, kterými se zjišťuje přídavek vody do vína, etanol z přidaného cukru či přítomnost syntetického glycerolu ve víně, byla opakovaně podrobena soudnímu přezkumu, naposledy v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 31 A 109/2015-104 (všechna v tomto rozsudku uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), kdy žaloba podaná kontrolovanou osobou byla soudem zamítnuta.
18. V podání ze dne 18. 6. 2018 žalobce poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2018, č. j. 31 A 103/2016-107, v němž se jednalo o právní případ, který se v podstatných znacích shoduje s nyní projednávanou věcí. V podání ze dne 21. 8. 2018 pak obdobně poukázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 7. 2018, č. j. 31 Ad 19/2016-149.
19. Dne 7. 9. 2018 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného, v němž uvedl, že výše uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, na jehož závěrech své rozhodnutí vystavěl rovněž Krajský soud v Hradci Králové, byl na základě kasační stížnosti žalovaného Nejvyšším správním soudem zrušen (rozsudkem ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018-25).
20. Dne 8. 10. 2018 bylo soudu doručeno další vyjádření žalobce, v němž uvedl, že proti rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018-25, byla podána ústavní stížnost (řízení je vedeno pod sp. zn. IV. ÚS 3286/18).
21. Dne 24. 10. 2018 bylo soudu doručeno další vyjádření žalovaného, v němž poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 7 As 326/2018-28, kterým

byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 7. 2018, č. j. 31 Ad 19/2016-149. Žalovaný má za to, že závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu by měly být uplatněny rovněž v právní věci žalobce, proto tedy setrvává na svém návrhu na zamítnutí žaloby.

IV. Ústní jednání

22. Při ústním jednání dne 27. 2. 2019 žalobce uvedl, že je mu kladeno za vinu, že dovezl do České republiky víno, které se vyznačovalo nedovolenými enologickými postupy, popř. obsahovalo nevhodné látky. Pokud by ovšem byl delikt v této formě vůbec spáchán, nastoupil liberační důvod. Ten se opírá o dokument V I 1, který odpovídá předpisům EU a byl vydán autorizovaným orgánem. Tento dokument osvědčoval, že víno je v souladu s předpisy EU a Mezinárodní organizace pro vinnou révu a víno. Na druhé straně pak se svými zjištěními stojí Státní zemědělská a potravinářská inspekce, která je na stejné úrovni, jako orgán, který dokument V I 1 vydal, není tak patrné, proč by právě inspekci měla být dána přednost.
23. Žalobce rovněž zpochybnil laboratorní zkoušky, které vedly k závěru o „nepovolených“ vlastnostech dovezeného vína, kdy žalovaný dospěl k výsledkům, které prostě nejsou fyzikálně možné. Zároveň tyto výsledky nejsou reálně ověřitelné. Nadto žalovaný, resp. Státní zemědělská a potravinářská inspekce, dle vlastního vyjádření, jakož i vyjádření bývalého ministra zemědělství, M. J., v řádu dnů ví, že je prodáváno „něco“ vadného, přesto SZPI čekala prakticky dva měsíce, než žalobci výsledky svých zjištění sdělila. Kdyby žalobce s výsledky seznámila dříve, nemohlo by ani dojít k vytýkanému ohrožení spotřebitele. Zároveň by tato skutečnost měla vliv i na výši sankce, a to i v kontextu s § 65 odst. 3 s. ř. s.; pouhé skladování předmětného vína by bylo méně závažným deliktem.
24. Žalovaný při ústním jednání odkázal na svá písemná podání ve věci a dále uvedl, že o otázce liberace v obdobných věcech již rozhodoval Nejvyšší správní soud, Ten konstatoval, že dokument V I 1 nedostačuje k liberaci, je to pouze podmínka vstupu vína na území EU. Zároveň laboratoř SZPI ve věci neotálela. Dané testy byly komplexní, zahrnovaly složité rozbor, bylo nutné vyčkat na další výsledky, aby celková zjištění byla relevantní.
25. Soud při ústním jednání neprovedl důkazy navržené žalobce, a to pro jejich nadbytečnost. K těmto důkazním návrhům se soud vyjadřuje v dalším textu tohoto rozsudku. Dokumenty, které jsou součástí správního spisu, a které byly rovněž navrženy k dokazování, soud jako důkazy neprováděl, a to vzhledem k tomu, že se v rámci správního soudnictví obsahem spisu nedokazuje.

V. Posouzení věci soudem

26. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
27. Předně soud neshledal důvodnou námitku, že odpovědnost žalobce za správní delikt je odpovědností subjektivní, a žalovaný se tudíž měl zabývat jeho zaviněním.
28. Žalobce měl podle napadeného rozhodnutí porušit čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení EU č. 1308/2013, podle něhož se výrobky neuvádějí na trh v Unii, pokud nejsou v souladu s pravidly stanovenými v příloze VIII. V projednávané věci bylo zjištěno, že žalobce celkem

v pěti případech uváděl na trh víno původem z Moldávie, v němž byly zjištěny přídavky vody a v jednom případě rovněž přídavek ethanolu z přidaného cukru, předmětné víno tedy nebylo vyrobeno v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII předmětného nařízení. Porušením čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení EU č. 1308/2013 žalobce podle žalovaného spáchal správní delikt podle ust. § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství.

29. Podle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.
30. Citované ustanovení výslovně nepožaduje, aby pachatel správní delikt zavinil, a nezmiňuje ani žádnou konkrétní formu zavinění. Nelze přitom přisvědčit žalobci v tom, že zavinění jako obecný znak každého správního deliktu je nutno dovodit subsidiárně z § 3 zákona o přestupcích. Jak uvedl Nejvyšší správní soud například ve svém rozsudku ze dne 24. 1. 2008, č. j. 9 As 36/2007-59, publikovaném pod č. 1533/2008 Sb. NSS: *„Odpovědnost právnických osob a fyzických osob při výkonu podnikání nebo v souvislosti s podnikáním za správní delikt ve veřejném právu má převážně objektivní charakter a nastupuje naplněním skutkové podstaty příslušného deliktu. Obligatorním znakem skutkové podstaty správního deliktu právnické osoby (nebo fyzické osoby jako podnikatelského subjektu) tedy v naprosté většině případů není zavinění. Platná právní úprava zpravidla nezná liberační důvody, jejichž uplatněním by se tato osoba zprostila odpovědnosti. K vyvození odpovědnosti stačí pouhý fakt porušení či nesplnění povinností stanovených zákonem nebo uložených na jeho základě. Tato odpovědnost, někdy označovaná jako absolutní, však s sebou vždy přináší riziko nepřiměřené tvrdosti a možné nespravedlnosti (Mates P. a kol.: Základy správního práva trestního, C.H. Beck, 3. vydání, Praha 2002, s. 102). Proto v souladu s judikaturou správních soudů v obecné rovině nelze možnost liberace odpovědného subjektu (zproštění odpovědnosti za určitých okolností) zcela vyloučit.“* Není-li tedy v případě správního deliktu výslovně stanoveno zavinění jako znak skutkové podstaty, jedná se o odpovědnost objektivní, u níž zavinění není nutné zkoumat. Pachatel se správního deliktu dopustí bez ohledu na to, zda porušení právní povinnosti zavinil.
31. Žalovaný ani správní orgán prvního stupně se tak nedopustili žádného pochybení, jestliže se blíže nezabývali zaviněním žalobce. Nejednalo se o znak skutkové podstaty, a jeho naplnění proto nebylo podmínkou pro to, aby byl žalobce shledán vinným ze spáchání předmětného správního deliktu.
32. Pokud žalobce namítal, že sankcí měl být dotčen moldavský producent vína a nikoliv žalobce, soud ve shodě se žalovaným konstatuje, že pro posouzení věci není relevantní, kdo nevyhovující víno vyrobil, ale skutečnost, že nevyhovující víno bylo žalobcem uvedeno na trh v rozporu s čl. 80 odst. 2 písm. c) nařízení EU č. 1308/2013. Žalobce byl objektivně odpovědný za to, že vína uváděná na trh nebyla v souladu s pravidly uvedenými v příloze VIII citovaného nařízení EU. Otázka, kdo nevyhovující vína vyrobil, nebyla předmětem kontroly ani navazujícího správního řízení.
33. Další spornou otázkou mezi žalobcem a žalovaným představuje možnost liberace, tedy vyvinění ze spáchání deliktu, a to s ohledem na existenci dokladu V I 1, který pro dovoz ze třetích zemí vyžaduje právo EU a o kterém se žalobce domnívá, že tímto dokladem byl

naplněn liberační důvod ve smyslu § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství. Podle § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství přitom právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

34. Totožnou otázkou, tedy otázkou možnosti liberace ve skutkově i právně obdobné věci (jednalo se rovněž o uvádění moldavského vína na trh, kdy byl žalobce zastoupen stejným advokátem a v řízení uplatňoval totožné námitky), se zabýval již Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018-25, v němž uvedl: *„Je třeba zdůraznit, že doklad V I 1 je společně se zprávou o výsledku analýzy vypracovanou subjektem nebo útvarem pověřeným zemí, ze které výrobek pochází, dokumentem, který primárně umožňuje vstup výrobků ze třetích zemí na trh EU. Jak připomněla stěžovatelka, jde pouze o administrativní povolení ke vstupu předmětného vína do prostoru EU, které kontroluje primárně celní úřad jakožto kompetentní úřad umožňující vstup produktu do volného oběhu. Jinak řečeno tento doklad představuje pouze nezbytnou podmínku pro vstup vína na území EU a bez něj by moldavské víno do ČR vůbec nemohlo být dovezeno. Předložení takového dokumentu, bez kterého by víno ani nemohlo být do zemí EU legálně dovezeno, lze ovšem těžko pokládat za ono „vynaložení veškerého úsilí“, které vyžaduje § 40 zákona o vinohradnictví a vinařství k liberaci ze žalobcem spáchaného deliktu. Ve spojení „vynaložení veškerého úsilí“ je zjevně obsažen požadavek konat něco víc, než pouze splnit podmínky pro legální dovoz vína do ČR, jinak by už samotný fakt, že víno bylo dovezeno legálně, tedy za splnění podmínek požadovaných právem EU pro volný pohyb zboží, navždy zbavoval dovozce či prodejce vína veškeré odpovědnosti za kvalitu daného vína, a to navzdory tomu, že jeho odpovědnost je zákonem o vinohradnictví a vinařství konstruována jako odpovědnost objektivní. S takovým výkladem se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit. Pokud byl žalobce sankcionován za to, že jím prodávané víno nesplňovalo požadované enologické postupy, nemůže se zprostit objektivní odpovědnosti za kvalitu tohoto vína pouze na základě toho, že je dovezl s doklady potřebnými k legálnímu dovozu. Pouhou legálnost dovozu vína totiž nelze označit za „vynaložení veškerého úsilí“. [...] Navíc ke změně naměřených hodnot a zhoršení kvality vína může dojít i v průběhu jeho přepravy či v důsledku nesprávného uskladnění apod., a rovněž z tohoto důvodu není možné spoléhat na osvědčení vydané zemí původu před vývozem do EU. V opačném případě by se mohly na základě takového osvědčení liberovat rovněž ty osoby, které se deliktu dopustily až na území České republiky. [...] Takový závěr by tak umožnil dovoz a distribuci nekvalitních vín ze třetích zemí na území České republiky, a nadto by nepřipustně zvýhodňoval obchodníky s tímto druhem zboží oproti ostatním, ať už obchodníkům s vínem z jiných členských zemí EU, nebo obchodníkům s jiným druhem zboží, na které jsou kladeny přísnější požadavky. [...] V nařízeních EU, která se týkají vývozu a dovozu vína ze třetích zemí, není otázka důvěryhodnosti posouzení kvality vína v dokladu V I 1 nikde výslovně zmíněna, ale je v nich uváděno, že má díky těmto nařízením dojít ke zjednodušení obchodu se třetími zeměmi (viz např. preambule nařízení č. 555/2008, bod 37). Zdejší soud nepřisvědčil argumentaci krajského soudu, podle které má toto osvědčení zároveň roli závazného posouzení kvality vína, na které se mohl žalobce spolehnout. Nejvyšší správní soud dospěl (...) k závěru, že pro naplnění liberačního důvodu nepostačuje pouhé spolehnutí se na kontrolu kvality vína provedenou dodavatelem (resp. útvarem, který v zemi původu provedl laboratorní testy). [...] Zároveň stěžovatelka nepochybila, pokud neprovedla jako důkaz osvědčení V I 1. Chtěl li se žalobce odpovědnosti za správní delikt v průběhu správního řízení zprostit, bylo pouze na něm, aby prokázal liberační důvody. Žalobce*

však navrhl jen důkaz v podobě osvědčení V I 1, jenž ke zproštění jeho odpovědnosti vést nemohl.“

35. Z rekapitulovaného rozsudku tedy vyplývá, že doklad V I 1 je společně se zprávou o výsledku analýzy vypracovanou subjektem nebo útvarem pověřeným zemí, ze které výrobek pochází, dokumentem, který primárně umožňuje vstup výrobků ze třetích zemí na trh EU. Jde pouze o administrativní povolení ke vstupu předmětného vína do prostoru EU, které kontroluje primárně celní úřad jakožto kompetentní úřad umožňující vstup produktu do volného oběhu. Jinak řečeno, tento doklad představuje pouze nezbytnou podmínku pro vstup vína na území EU a bez něj by moldavské víno do České republiky vůbec nemohlo být dovezeno. Předložení takového dokumentu však nelze považovat za „vynaložení veškerého úsilí“, které vyžaduje § 40 zákona o vinohradnictví a vinařství k liberaci ze spáchaného deliktu. Ve spojení „vynaložení veškerého úsilí“ je zjevně obsažen požadavek konat něco víc, než pouze splnit podmínky pro legální dovoz vína do České republiky. Jinými slovy, pokud byl žalobce sankcionován za to, že jím prodávané víno bylo vyrobeno v rozporu s pravidly uvedenými v příloze VIII nařízení EU č. 1308/2013, nemůže se zprostit objektivní odpovědnosti za kvalitu tohoto vína pouze na základě toho, že je dovezl s doklady potřebnými k legálnímu dovozu. Pouhou legálnost dovozu vína totiž nelze označit za „vynaložení veškerého úsilí“.
36. Soud má za to, že výše uvedené závěry lze plně vztáhnout i na nyní posuzovaný případ. I zde se žalobce hodlal zprostit odpovědnosti za správní delikt podle ust. § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství pouze předložením dokladu V I 1. Takový podklad však ke zproštění jeho odpovědnosti vést nemohl.
37. Citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018-25, byl zrušen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2018, č. j. 31 A 103/2016-107, na jehož závěry poukazoval žalobce v jednom z vyjádření doplňujících žalobu, závěry krajského soudu vyjádřené v tomto rozsudku tedy byly rekapitulovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu překonány. Obdobně rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 4. 7. 2018, č. j. 31 Ad 19/2016-149, který se opíral o závěry Krajského soudu v Brně, byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2018, č. j. 7 As 326/2018-28. Neobstojí ani tvrzení žalobce, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2018, č. j. 7 As 217/2018-25 byl napaden ústavní stížností, jelikož tato ústavní stížnost byla usnesením Ústavního soudu ze dne 18. 10. 2018, sp. zn. IV. ÚS 3286/18, dostupným na <http://nalus.usoud.cz>, pro předčasnost a nepřipustnost odmítnuta.
38. K námitce týkající se nákladnosti laboratorních testů soud konstatuje, že není věcí správního orgánu ani soudu, aby hodnotil dostupnost nebo nákladnost těchto rozborů. Žalobce uváděl na trh desítky tisíc litrů vína, takže provádění (byť nákladných) rozborů se nejví jako přehnaný požadavek.
39. Soud nepřisvědčil ani námitce, že osoba, od které žalobce víno nakoupil, byla s výsledky laboratorních testů seznámena i po uplynutí 2 měsíců (nejméně po 59 dnech). Žalovaný sám tak svým laxním přístupem vyvolal „ohrožení tisíců spotřebitelů“.
40. Jak je patrné ze správního spisu, žalobce byl seznámen s výsledky rozborů vždy v řádu několika dnů po ukončení provádění laboratorních zkoušek. Není tedy pravdou, že by žalovaný otálel se sdělením výsledků rozborů. Jednotlivé dílčí výsledky zkoušek by sice

teoreticky mohly být oznamovány kontrolované osobě průběžně (jsou-li tyto zkoušky prováděny průběžně), nicméně pro správní řízení jsou rozhodující výsledky souhrnné, které jsou také souhrnně zaznamenávány v posudcích a protokolech o zkoušce. Ani z žádného právního předpisu, ani z povahy věci neplyne správním orgánům povinnost informovat kontrolované osoby o dílčích výsledcích zkoušek.

41. Dobu oznámení výsledků rozborů cca 2 měsíců od odběru vzorků nepovažuje soud za nepřiměřenou. Je čistě na kontrolované osobě, jak situaci vyhodnotí, a zda přistoupí k distribuci vína. Není-li si jista nezávadností vína, lze po ní legitimně žádat, aby s distribucí vyčkala a měla víno po celou dobu uskladněno. Tvrdí-li žalobce, že by se tím dostal do konkurenční nevýhody, musí soud poznamenat, že takový důsledek je způsoben pouze tím, že již předem nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Kdyby takové úsilí vynaložil, jistě by po něm nebylo možné spravedlivě žádat, aby před výsledkem rozborů závadné víno skladoval a vyčkával na informaci o výsledku rozborů. V opačném případě musí nést negativní důsledky toho, že nebyl předem dostatečně obezřetný.
42. S ohledem na to, že dobu provedení zkoušek zachycují jednotlivé posudky a protokoly o zkoušce a soud navíc tuto dobu nepovažuje za nepřiměřeně dlouhou, nepřistoupil soud v této otázce k dalšímu dokazování (žalobce navrhl výslech zaměstnanců žalovaného a jeho bývalého zaměstnance, výslech bývalého ministra zemědělství M. J. a důkaz listinou – laboratorními deníky), neboť by to nemohlo přispět k dalšímu objasnění věci.
43. V další části žaloby žalobce zpochybňoval průkaznost laboratorních testů provedených správním orgánem prvního stupně. Poukazoval přitom na různá zjištění ohledně přídavku vody u dvou vzorků vína téže šarže (Traminer, č. š. 180/15) odebraných v různých místech působení kontrolovaného subjektu. Rozlišná zjištění podle žalobce svědčí o nekvalitě a nepřesnosti laboratorních testů.
44. S touto námitkou se řádně vypořádal již žalovaný v napadeném rozhodnutí. Především zdůraznil, že dle protokolu o zkoušce byl vzorek vína Traminer, č. š. N-0180/15, odebrán při kontrole vinotéky dne 21. 5. 2015 z 50 l KEG sudu, s nimiž je možné snadno manipulovat, nejsou jištěny plombou, štítek lze jednoduše vyrobit a na sud umístit, případně víno stočit do sudu, který je z dřívější doby štítkem opatřen. V důsledku snadné manipulace s tímto typem sudu tak mohlo dojít k záměně vína v KEG sudech a ve vinotéce mohlo být vzorkováno jiné víno, než ze kterého byl odebrán vzorek dříve u žalobce. Tomu, že došlo k záměně vína, svědčí i skutečnost, že ve vinotéce odebraný vzorek vína vykazuje jiné hodnoty než vzorek vína odebraný v provozovně žalobce, rozdíly jsou zachyceny v protokolu o zkoušce. Argumentace žalobce, že kromě přídavku vody se jednalo ve všech znacích o totožné víno, se s ohledem na obsah protokolů o zkoušce nezakládá na pravdě. Žalobce záměrně poukázal pouze na stanovení hodnot obsahu alkoholu, přitom však účelově přehlíží např. analýzu cukrů, kdy víno odebrané jako první na časové ose obsahovalo vyšší koncentrace cukrů než víno odebrané jako druhé. Vzhledem k celkově se rozcházejícím analytickým hodnotám bylo podle soudu prokázáno, že víno uváděné do oběhu ve vinotéce nebylo totožné s tím, které bylo odebráno v provozovně obchodníka. Rozdílná zjištění ohledně množství přidané vody v tomto konkrétním případě tedy nijak neprokazují, že by laboratorní testy měly být nekvalitní, nepřesné či nevěrohodné.

45. V této souvislosti je rovněž nutno zdůraznit, že žalobce v případě vzorků vín odebraných v jeho provozovně dne 16. 4. 2015, 29. 4. 2015 a 19. 5. 2015 využil svého práva na odběr vzorků pro doplňující odborný posudek pro potřeby kontrolované osoby. Žalobce tedy měl možnost si nechat provést vlastní kontrolní rozbor, jehož výsledky by mohly být na rozdíl od žalobních námitek, které mají veskrze spekulativní charakter, relevantním zdrojem informací pro zpochybnění výsledků provedených rozborů. Této možnosti však žalobce nevyužil.
46. Soud se neztotožnil ani s námitkou, že žalovaný nebyl schopen vysvětlit, co znamená údaj o přítomnosti vody ve víně. Žalovaný již v odůvodnění napadeného rozhodnutí srozumitelně a logicky objasnil, že přídavek vody (např. 90 %) udává, kolik z celkového množství vody ve víně (což je cca 80 %) představuje exogenní vodu, tedy vodu přidanou navíc, oproti vodě přirozeně se vyskytující v hroznech. U vody obsažené ve víně se musí jednat o vodu, která byla získána výhradně z hroznové šťávy, a její izotopové složení tomu musí odpovídat. Jsou-li laboratorními rozborů na izotopovém poměru kyslíku prokázány odlišné hodnoty, než má tato voda z hroznů mít, pak lze tvrdit, že při výrobě vína došlo k přidavku exogenní vody. Soud nespatřuje nevěrohodnost výsledku analýz ani v případě přidavku vody např. 90 %, aniž by byla taková skutečnost zjištěna senzoricky. Údaj 90 % přidané vody neznámá, že by bylo do již výsledného produktu (vína) přimícháno několikanásobné množství vody (tak, že původní víno by tvořilo 10 % takto zředěné tekutiny). Takto přidaná voda byla součástí procesu vzniku vína, takže výsledný produkt mohl bezpochyby získat obvyklé senzorické vlastnosti vína.
47. Konečně se soud zabýval námitkou, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož žalobci nebylo objasněno, jaké údaje o vínech, resp. jaké množství moldavských vín jsou obsaženy v databázi zpracované společností Eurofins. Žalobce měl za to, že pokud SZPI neměla dostatečně reprezentativní výběr vzorků, s nimiž mohla porovnávat zjištěné údaje, nemohla dospět k relevantním výsledkům. Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou.
48. Předně soud konstatuje, že pro věc jsou irelevantní listiny předkládané za účelem prokázání, že žalobce žádal o informace týkající se obsahu databáze společnosti Eurofins. Ze správního spisu vyplývá, že o informace o této databázi nežádal žalobce, ale advokát JUDr. Vojtěch Mihalík svým vlastním jménem, a to v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. Nešlo tedy o úkon žalobce a nešlo ani o úkon v rámci probíhajícího správního řízení. Z tohoto důvodu soud považoval za nadbytečné provádět dokazování těmito listinami.
49. Jelikož žalobce ve svém důsledku zpochybňuje výsledky laboratorních rozborů, zaměřil se soud na to, zda protokoly o zkoušce a posudky zkušební laboratoře jsou s ohledem na svůj obsah relevantní a věrohodné a zda dovozují rozhodné odborné závěry na základě relevantních metod a postupů. Ze správního spisu vyplývá, že každý protokol o zkoušce obsahuje výčet analýz s uvedením naměřených hodnot, rozšířených nejistot stanovení a kódu metody ke každé analýze. Výčet jednotlivých metod je pak proveden samostatně s uvedením kódu metody, principu metody, identifikace metody, pořadového čísla zkoušky a ceny. Výsledky analýzy jsou pak shrnuty v posudku, který vždy jasně stanoví, v jakých znacích vzorek nevyhovuje stanoveným normám a kterým. Analýza přídavku vody je prováděna pomocí metody V 127 – metoda SZPI 4903 (Compendium of international methods of wine and must analysis, OIV-MA-AS2-12:R2009), analýza

ethanolu z přidaného cukru pak pomocí metody V 137 (kombinace výsledků ze dvou metod – Metody SZPI 4901, 4902 (Compendium of international methods of wine and must analysis, OIV-MA-AS311-05:R2011, OIV-MA-AS312-6:R2009). Pořadové číslo zkoušky (v případě metody V 127 jde o pořadové číslo 104, v případě metody V 137 č. 102, 101) je pořadovým číslem dle přílohy osvědčení o akreditaci. Je-li tedy v seznamu metod toto číslo uvedeno, je tím zároveň dokládána akreditace dané zkoušky. V odůvodnění napadeného rozhodnutí (na str. 7) žalovaný uvedl, že metoda stanovení poměru stabilních izotopů kyslíku $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ ve vodě pomocí hmotnostní spektrometrie izotopových poměrů (IRMS) – stanovení přídatku vody do produktů vinné révy, je řádně akreditována a tato metoda je rozšířena také o pravidla interpretace naměřených výsledků. Součástí interpretace výsledků je i odkaz na databázi SNIF-NMR® Concept. Český institut pro akreditaci akreditoval metodu pro stanovení přídatku vody do produktů vinné révy v takové podobě, jakou ji používá odbor zkušební laboratoře SZPI v Brně, a to včetně interpretace výsledků prostřednictvím databáze SNIF-NMR® Concept.

50. Z uvedeného vyplývá, že v posuzované věci byly všechny analýzy provedeny na základě akreditovaných metod, přičemž relevantnost, platnost ani průkaznost těchto metod nebyla žalobcem ve správním řízení nijak konkrétně zpochybněna. Žalobce zpochybňoval pouze věrohodnost výsledků s ohledem na různé výsledky analýz vína označeného toutéž šarží u jiných subjektů, jak však bylo uvedeno výše, tato skutečnost v daném případě nevedla ke zpochybnění výsledků rozborů. Soud má tedy za to, že správní orgán opatřil prvostupňové rozhodnutí takovou sadu důkazů, jež s ohledem na povahu věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že žalobce se příslušného správního deliktu dopustil.
51. Pokud žalobce namítal neprůkaznost databáze Eurofins s ohledem na její nedostatečnou certifikaci, soud nemá důvod zpochybňovat tvrzení žalovaného, že certifikaci Eurofins uznává v návaznosti na francouzský akreditační orgán Cofrac i Český institut pro akreditaci, o.p.s., který tuto certifikaci považuje za dostatečné prokázání autenticity vzorků v databázi. Pokud je autenticita a spolehlivost databáze garantována společností Eurofins, která je akreditovaná národním francouzským akreditačním orgánem Cofrac, a pokud platnost předmětného certifikátu uznal i Český institut pro akreditaci jako národní akreditační orgán ČR, nemá soud žádné pochybnosti o tom, že databáze poskytuje dostatečně spolehlivá a relevantní data pro potřeby úředních kontrol SZPI jako orgánu dozoru v oblasti vinařství.
52. K námitce, že by celkový postup SZPI měl být přezkoumán odborníky, soud konstatuje, že akreditované zkušební postupy SZPI jsou pravidelně přezkoumávány nezávislými odborníky Českého institutu pro akreditaci v rámci akreditačních auditů. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádné konkrétní pochybnosti o spolehlivosti provedených rozborů, nebyl důvod činnost SZPI jakkoli přezkoumávat, případně za tímto účelem nechávat vypracovat znalecký posudek.
53. Neobstojí ani námitka, že žalobci mělo být objasněno, jaké údaje o vínech jsou do databáze Eurofins zahrnuty, resp. že databáze nemůže být spolehlivým pokladem, pokud by v ní bylo nedostatečné množství vzorků moldavských vín.
54. Jak bylo žalobci sděleno již v prvostupňovém rozhodnutí, metoda stanovení přídatku vody do produktů vinné révy je založena na porovnání naměřených hodnot izotopu kyslíku zkoumaného vzorku vína s databázemi přirozených hodnot autentických vzorků

vín a vody. Z toho vyplývá, že vyhodnocení přídatku vody není prováděno na základě porovnání zkoumaného vína s konkrétním vzorkem, ale s rozptylem přirozených izotopových hodnot celé země na zvolené hladině statistické významnosti, přičemž jako nevyhovující je vzorek označen, pokud opustí rozptyl přirozených hodnot. Argumentace žalobce tedy neodpovídá principu stanovení přídatku vody do vína, jelikož při tomto postupu se nepracuje s žádným konkrétním „seznamem moldavských vín“, ale pouze s databází rozptylů přirozených izotopových hodnot vztahujícím se na celou zemi. Databáze vzorků vín tvoří celek, ve kterém jsou jednotlivé země zastoupeny formou statistických hodnot, ze kterých není zřejmé, z kolika moldavských vín jsou vytvořeny.

55. Pro účely tohoto řízení považuje soud za podstatné, že rozhodující data (rozptyl přirozených izotopových hodnot) byla zjištěna z databáze, jejíž spolehlivost byla řádně akreditována, přičemž není důvod pochybovat o autenticitě vzorků v databázi a jejich dostatečnosti. Vzhledem k metodě vedoucí ke stanovení přídatku vody do vína tedy nebylo třeba zjišťovat, z jakých konkrétních vín, resp. z jakého množství vzorků byla databáze vytvořena; podle tvrzení žalovaného to ani nebylo možné (v odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobcem požadovaná data (počet moldavských vín) reálně není možné z tohoto systému extrahovat, neboť jsou součástí použitého modelu, který slouží k laboratorní analýze). Soudu ostatně není známo, v čem by zjištění konkrétního množství moldavských vín zařazených do databáze mohlo napomoci objasnit zjištěný skutkový stav, jelikož žalobce svou argumentaci postavil pouze na spekulacích a subjektivních pocitech, že databáze byla nedostatečná, aniž by toto své přesvědčení jakkoli doložil, resp. aniž by uvedl, jaké množství vzorků by bylo pro posouzení věci dostačující.
56. Z uvedených důvodů soud pro nadbytečnost neprovedl dokazování za účelem zjištění množství vzorků moldavských vín zahrnutých do databáze Eurofins (výslech autora dopisu, kterým bylo potvrzeno, že se jedná o méně než 50 vín, výslech zaměstnanců správního orgánu prvního stupně, znalecký posudek).
57. O nespolehlivosti a vadnosti laboratorních rozborů nemůže svědčit ani údajné sdělení českých zástupců společnosti Eurofins, že na základě jejich databáze jsou schopni shledat znaky indikující přidanou vodu, nebo přítomnost ethanolu z přidaného cukru, ale nejsou schopni posoudit, o jaké množství se jedná. Jak totiž uvedl žalovaný (a jak vyplývá i z napadeného rozhodnutí), SZPI si u společnosti Eurofins zakoupila pouze databázi rozptylů izotopových hodnot autentických vín, nikoli metody samotné. Stanovení konkrétního množství přidané vody nebo cukru ve víně probíhá ve dvousložkové, resp. tříložkové soustavě.
58. Co se týče žádosti žalobce na upuštění od uložení sankce, resp. na její snížení ve smyslu § 65 odst. 3 s. ř. s., k takovému postupu soud neshledal důvod. Žalobce ostatně neuvedl žádné skutečnosti nasvědčující tomu, že uložená sankce byla zjevně nepřiměřeně vysoká, jak požaduje § 78 odst. 2 s. ř. s.

VI. Závěr a náklady řízení

59. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná. Neshledal rovněž, že by byly dány důvody pro moderaci uložené pokuty podle § 78 odst. 2 s. ř. s.

60. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, pročez mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. února 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu